

הכנסת האחת-עשרה
מושב י"ג

נוסח לא מתוקן

פרוטוקול מס' 334
מישיבת ועדת הכספים
יום ב', ז' בחמוז החשמ"ו - 14.7.86, שעה 10.00

נ כ ח ו :

חברי הוועדה: א. שפירא - היו"ר

- א. אבוחצירא
- ז. אמיר
- נ. ארד
- י. ארידור
- מ. בר-און
- ג. גדוח
- ד. דנינו
- א. ויינשטיין
- י. כהן
- י. מצא
- ע. סולודר
- ע. עלי
- ש. עמר
- י. צבן
- ח. רמון
- א. שלום
- ב. שליטא
- ג. שפט
- ד. תיכון
- י. יוסף

- א. קרשנר - מזכיר הוועדה
- א. דמביץ - היועץ המשפטי לוועדה
- ס. אלחנני - יועצת כלכלית
- מ. איזנברג - קצרנית

מוזמנים:

- א. אטורי - משרד הבינוי והשיכון
- ע. שגב
- ז. אורן - משרד האוצר
- י. יגיל
- י. שוורץ - מנכ"ל החברה הכלכלית לירושלים

סדר-היום:

תעריפי בזק - הפעלת מנייה של שיחות טלפון מקומיות
הצעות לסדר-היום

מתן משכנתאות נמוכות לבני ישיבות המקבלים דחייה
משירות צבאי - הצעה לסדר-היום של חבר-הכנסת יעקב יוסף
השקעות המדינה בחברה הכלכלית לירושלים בע"מ (לפי סעיף
10 לחוק החברות הממשלתיות)

פדיון מוקדם של מלווה מרצון - החברה לכבלים וחוט
 חשמל (ע.נ. 55.17 ט"ח, ע.נ. 340,000 ט"ח)
 שינויים בתקציב לשנת 1986 - פניות מס' 37 ו-58 של
 הממונה על התקציבים
 חוק ההסדרים לשעת חירום במשק המדינה (תיקון מס' 7),
 החט"ו-1986
 קביעת אזורים לענין תוספת לחוק לעידוד השקעות הון,
 החט"ו-1959
 קביעת גידולים - תחליפי יבוא, בהתאם לסעיף 1(1) לחוק
 לעידוד השקעות הון בחקלאות
 =====

תעריפי בזק - הפעלת מנייה של שיחת טלפון מקומיות
 (מכתבו של שר התקשורת מיום י"א באייר התשמ"ו - 20.5.86)

היו"ר א. שפירא:

אני פותח את הישיבה.

ביום ב' שעבר החלטנו לאשר הפעלת מנייה של שיחות טלפון מקומיות.
 ובהחלטה אמרנו, שאחרי חצי שנה יבואו לדווח, ואחרי שנה נדון בזה עוד פעם.
 אני רוצה לפרש למה התכוונתי, כי אני צריך לחתום על הפרוטוקול.

הוספנו את ער"ן ו"הדף היומי". אחר-כך אמרנו כי השיחות של 8 דקות
 תחלנה בטעה 20.30 במקום 22.30, ובתום שנה נדון מחדש: אולי צריך לקבוע
 8 דקות ביום ולא 5 דקות ביום. לא תהיה הצבעה על עצם הנושא.

י. צבן:

למה?

היו"ר א. שפירא:

חוקה אין אדם טורח בסעודה ומפסיקה. הם הרי הולכים ומטקיעים
 הרבה מליונים בנושא הזה.

י. צבן:

זה לא אמרו לנו. יכול להיות שאילו אמרו לנו, לא היינו מאשרים.

היו"ר א. שפירא:

אני רק מפרש, שהצבעה היתה על כך, שבתום שנה הענין ייבדק מחדש
 ונדון אולי צריך להכניס בו עוד שינויים, כמו 8 דקות ביום במקום 5 דקות ביום.

א. דמביץ:

בענין הקשיטים הסברתי בשיחה עם חבר-הכנסת צבן, שההנחה המיוחדת,
 שהחליטה עליה הוועדה, אין לה כיסוי בחוק, ועל כן השר אינו יכול לתת הנחה
 כזאת לקשיטים. הוא יכול לקבוע אגרות שונות, אבל הוא אינו יכול לקבוע הנחות
 מהאגרות שנקבעו.

על כן ההחלטה שקבלה הוועדה, שלפיה ינתנו אותן הנחות לקשיטים, יכולה
 לכל היותר להראות כהמלצה לקראת חקיקה או משהו דומה לזה.

י. מצא:

מלים יפות. חוק הבזק אינו מאפשר מתן הנחות ללקוחות. מה שהם יעשו כדי לעמוד באותה התחייבות הוא, שמרכזייה מסויימת הקטורה לדף היומי, תמשיך לפעול לפי המתכונת הישנה. הם לא יקשרו אותה לנושא המנייה, אלא ישאירו אותה במתכונת הישנה. וכך ינהגו גם לגבי ער"ן.

לעומת זאת, מתן הנחה לקשישים, זו בעייה, כי אינך יכול לאתר אותם ולעשות להם סדור מיוחד, אלא אם תהיה חקיקה. ואם תהיה חקיקה בענין מתן הנחה לקשישים, אני אבקש להעלות לדיון נפרד את השאלה, האם נכון יהיה להפוך את חברת בזק למוסד שנותן הנחות או לא.

ד. חיכוך:

כדי שיהיה לנו מלוא המידע, אני רוצה לומר שבדקתי את נושא האזורים, ומתברר, שהאזורים אינם מוגדרים כל-כך. באותו בנין באותו אזור יש דירה אחת שנכנסת להסדר החדש של מניית שיחות טלפון מקומיות ודירה אחרת - לא. כל מספר טלפון, מסתבר, קשור למרכזיה אחרת. ואינני מקנא בנו כאשר יופעל ההסדר של מניית שיחות טלפון מקומיות. סמדר אלחנני בודאי תוצף בפניות.

י. צבן:

אני רוצה להרחיק לכת מחבר-הכנסת מצא. האמת היא יותר מורכבת, כי החיוב הוא לא על חשבון "קול הדף" או ער"ן, אלא על חשבון המחייגים אליהם.

י. מצא:

אם כך, זה יכול להיות גם לגבי הקשישים.

י. צבן:

הוועדה החליטה שהיא מבקשת הנחה של 50% לקשישים. היתה החלטה ברוב. בא היועץ המשפטי לוועדה ואומר, שיש בעייה שהחלטה זו לא ניתנת ליישום, כי חוק הבזק אינו מאפשר. במסרה זה אפשר לפרש את ההחלטה שלנו בשני אופנים: האופן האחד - כפי שמציע היועץ המשפטי לוועדה לפרש, שנראה זאת כהמלצה לשר התקשורת.

האופן השני, שהוועדה אומרת לשר התקשורת: כל מה שאישרנו, אישרנו מחוץ הנחה, שהקשישים יוכלו לקבל הנחה של 50%, וזה מחייב אותך.

אינני רוצה לתת את הפירוש הנוקשה, מפני שנדמה לי שהרוב בוועדה לא יאמץ פירוש זה. אני מבקש לפחות דבר אחד. אם באה חברת בזק ואומרת, שזו בכלל לא בעייה, כי הקשישים אינם מאריכים בשיחות, כיוון שאמר שיש אפשרות לקבל איזה דיווח על בסיס סקר שעשו. אם יתברר שהקשישים אינם מאריכים בשיחות יותר מאזרחים רגילים, אני ארז מזה. אבל אם יתברר שהקשישים נזקקים מאד לשיחות אלו, יכול להיות שהוועדה תשתכנע למצוא דרך להקל עליהם.

הצעות לסדר-היום של חברי הוועדה

הצעה לסדר-היום לחבר-הכנסת דנינו.

ד. דנינו:

בשבוע שעבר משרד התעשייה והמסחר הביא לפנינו ועברנו על זה מבלי לדון. אמרו שיש בעייה של מפעלים נוספים שעומדים להסגר. אינני יודע אם כל המפעלים קבלו עזרה. אבל בינתיים אני רואה שאותו מפעל עומד להתמוטט. אני שואל: מה גורלה של בקשה זו? מדוע איננו דנים בה?

א. שלום:

אני מבקש להעלות לדיון בוועדה את נושא התחרות בין הבנקים על מתן אשראי ללקוחות. הבנקים מתחרים ביניהם על מתן אשראי בתנאים נוחים, וכבר עכשו הולכים ונוצרים תורים ארוכים של אזרחים להכישת מכונות חדשות. ואנשים שלא חשבו להחליף מכונת, עומדים בתור למכונות. שאלתי אנשים מדוע הם עושים זאת ואמרו לי: נותנים, למה לא לקחת?

אני מציע להזמין את נגיד הבנק כדי לדון בנושא ולעצור את התהליך

הזה.

ע. סולודר:

חגגו במדינה "יום הולדת" במלאת שנה לתכנית הכלכלית. אני חושבת שהיה חשוב מאד, שבוועדה זו נשמע את נגיד הבנק והתאחדות התעשיינים ויקיים דיון יסודי במלאת שנה לתכנית הכלכלית.

י. כהן:

יש לפנינו בקשה להעברה תקציבית לבתי-כנסת. כידוע לכם אני תומך בהקמת בתי-כנסת. מיום מה הובא לידיעתך, שבעיר כמו אריאל, לא נבנה עדיין בית-כנסת. אני הייתי מבקש שמשרד הדתות יזום הקמת בית-כנסת באריאל.

(אחרי-כך - מתן משכנתאות לבני ישיבות המקבלים דחייה משירות צבאי - הצעה לסדר-היום של חבר-הכנסת י. יוסף - מא)

מסכנתאות לתלמידי הישיבות - הצעה לסדר-היום של חבר-הכנסת יעקב יוסף

היו"ר א. שפירא:

אנו עוברים לנושא הבא בסדר-היום: מסכנתאות לתלמידי הישיבות - הצעה לסדר-היום של חבר-הכנסת יעקב יוסף, שהועברה אלינו על-ידי מליאת הכנסת. רשות הדיבור לחבר-הכנסת יעקב יוסף.

י. יוסף:

כבוד היושב ראש, חברים נכבדים,

לפני כשלושה חדשים העליתי במליאת הכנסת הצעה לסדר-היום בנושא המסכנתאות לתלמידי הישיבות. אינני רוצה לחזור על הדברים שאמרתי במליאת הכנסת. אומר את הדברים בקצרה.

מקבלי המסכנתאות אינם מקבלים סכומים זהים. יש שני סיווגים של מקבלי מסכנתאות - יוצאי צבא ושאינם יוצאי צבא. יוצאי צבא מקבלים סכום אחד ושאינם יוצאי צבא מקבלים סכום אחר. ואני מבקש להשוות המסכנתאות שמקבלים תלמידי הישיבות למסכנתאות שמקבלים יוצאי צבא.

בני הישיבות אינם פטורים משירות בצה"ל. החוק אינו פוטר תלמיד ישיבה משירות צבאי לכל החיים, אלא מאפשר דחיית השירות. תלמידי הישיבות מקבלים דחייה מדי שנה בשנה. וכל תלמיד ישיבה בבוא היום עתיד להתגייס לצה"ל. יש מי שעושה זאת בגיל 20, יש מי שעושה זאת בגיל 21, יש מי שעושה זאת בגיל 25. יש בודדים ששירותם יכול להדחות שנים רבות. ומה שקורה הוא, שתלמיד ישיבה מתחתן, מקים משפחה, והוא אינו מקבל את ההלוואה שמקבל יהודי רגיל. יכול להיות שאחרי כמה חדשים יתגייס, אבל את הנעשה אין להשיב לעומת זאת בחור ערבי, אמנם אינו מקבל אותה מסכנתא, אבל יש לו אפשרות לעבוד עבודה רגילה מגיל 18, ולכן הפער במסכנתא לגביו אינו משמעותי. לא כך לגבי תלמידי הישיבות. להם אסור לעבוד. לבני הישיבות המקבלים דחייה משירות צבאי אסור בחכלית האיסור לעסוק בעבודה כלשהי ולקבל שכר, ואף אם אינם מקבלים שכר אסור להם לעסוק בעיסוק אחר בנוסף ללימודים. בן הישיבה חותם על הצהרה בה הוא מתחייב לקיים חובה זו שהיא תנאי לקבלת הדחייה של הישיבה הצבאית. מכאן שמצד אחד הוא אינו יכול להשתכר ומצד שני מקפחים אותו במסכנתא שהוא מקבל.

היתה שאילתה של חבר-הכנסת תופיק טובי, מדוע מקפחים את הערבים במתן מסכנתאות. ושר הבינוני והשיכון ענה לו, שהערבים יכולים לעבוד, כי אינם חייבים בשירות בצה"ל. על-פי הגיון זה, תלמידי הישיבות, שאסור להם לעבוד, זכאים למסכנתא כמו יוצאי צבא.

לכן אני מבקש להשוות גובה המסכנתא לזוגות-צעירים של תלמידי הישיבות לכל הזוגות הצעירים יוצאי צבא. כיום הפרש בין מסכנתא שמקבל יוצא צבא בירושלים לבין המסכנתא שמקבל תלמיד ישיבה הוא 6.200 שקל. יוצא צבא מקבל 19.500 שקלים ולא יוצא צבא - 13.300 שקלים.

י. כהן:

אני מתפלא על ההבחנה שעשה משרד הבינוני והשיכון לגבי תלמידי ישיבות, שתורתם אומנותם. תמיד היתה הבחנה בין תלמידי ישיבה שתורתם אמנותם ובין תלמידי ישיבה שעובדים ומשתכרים. אנו קבענו הבחנה זו גם בחוק הביטוח הלאומי,

ותלמידי ישיבות שתורחם אומנותם, לא הקטנו להם את קיצבת הביטוח הלאומי.
 לכן אני תומך בכל לב בהצעה של חבר-הכנסת יעקב יוסף. אני הייתי
 בטוח שמה שנקבע לגבי הביטוח הלאומי קיים גם במשרד הטיכון והבינוי. תלמידי
 ישיבות שתורחם אומנותם, ולכן שירותם הצבאי נדחה, איך להם אפשרות לבנות
 בית והם זקוקים למשכנתא. אני מציע שנמליץ בפני משרד הבינוי והטיכון לבטל
 את ההבחנה הקיימת היום.

א. ויינשטיין:

אני אינני מרוצה משיטה זו של הבחנה לגבי המשכנתאות. אם יש הבדלים
 בגובה המשכנתאות, הם צריכים להיות על-פי המיקום. אני חושב שירושלים צריכה
 לקבל עדיפות יותר גדולה מתל-אביב, כי ירושלים היא עיר מעורבת ויש לנו
 בה בעייה דמוגרפית.

י. צבן:

עיר מעורבת של דתיים וחילוניים?

א. ויינשטיין:

עיר מעורבת של יהודים וערבים. אתמול היה פיגוע חבלני ברחוב
 דיזנגוף בתל-אביב, הרחוב היוקרתי ביותר של מדינת ישראל. אני רוצה לחזק
 את הישוב היהודי בירושלים.
 אני רוצה בהזדמנות זו להפנות תשומת לב הממשלה שיושבתי ודנה בהקמת
 ועדת חקירה בענין הטב"כ לפיגוע שהיה ברחוב דיזנגוף. החלום שלהם הוא
 להגיע לרחוב דיזנגוף.

מאחר ואנו דנים בהסדרי המשכנתאות של משרד הבינוי והטיכון, אני
 מבקש שמשרד הבינוי והטיכון יגיש הצעה לחלוקה אחרת של המשכנתאות, שתביא
 בחשבון את הבעיות הדמוגרפיות ואת הצורך לחזק את ירושלים ואזורים אחרים
 במדינה ולדלל את אזור החוף. יחזיקי שבא לגור בירושלים, צריך לקבל משכנתא
 גבוהה יותר. ותלמידי הישיבות גם הם יהודים.

א. שלום:

עד עכשו משרד הבינוי והטיכון היה נותן את הסיוע בהתאם למצב המשפחתי.
 האם הדבר נלקח בחשבון לגבי תלמידי הישיבות? אם הם אינם עובדים ואיך להם
 הכנסה, הם צריכים לקבל את הסיוע המירבי. לכן הייתי רוצה לשמוע, איך
 זה יתכן, שדוקא חסרי הכנסה, מקבלים פחות.

י. צבן:

אני מתפלא על הפליאה של חברי הוועדה, אלא אם כן ריח של בחירות
 או קואליציות חדשות באופק. מבחינה זו העיתוי שבחרתם הוא טוב. אני משבח
 את החוסים הפוליטיים שלכם.

לפני שהועדה תקבל איזו שהיא הכרעה, אני מבקש שהיא תבדוק את
 הטענה שהעלה חבר-הכנסת יוסף, שהיא פורמלית נכונה, אבל השאלה מה העובדות
 העומדות מאחוריה.

גם אי-גיוסם של ערבים לצה"ל הוחלט בשעתו כמרח מסויבות השעה, שכל
 עוד ישראל נתונה בסכסוך עם שכנותיה הערביות, איננו מעוניינים מסיבות
 מובנות שהערבים יסרתו בצה"ל. גם זו לא החלטה נצחית. גם זו דחייה בינתיים.

היו"ר א. שפירא:

אבל מותר להם לעבוד?

י. צבן:

האם נכון הדבר שאברכי הישיבות, לא כולם כי חלק מגיע לרבנות ולדיינות, אבל ברובם הגדול מגיעים לשירות ממש בצה"ל כפי שכל בחור במדינת ישראל מגיע, אלא שהם מגיעים לא בגיל 18 אלא בגיל 25, והם מגוייסיים לשלוש שנות שירות?

ע. עלי:

למילואים.

י. צבן:

לשלוש שנות שירות סדיר ולשירות מילואים?

לכן אני מבקש לדעת, האם זו רק דחייה, זאת אומרת שהחובות המוטלות

על צעיר רגיל במדינה מוטלות גם על רוב אברכי הישיבה, וכל מה שקורה הוא שזה נדחה, והרווח שלהם, שבמשך 10 השנים שבישיבה הם חסכו 10 שנות מילואים?

י. יוסף:

הם לא עבדו.

י. צבן:

אחד הדגשים בהנמקה של חבר-הכנסת יוסף היה, שצריך לחול על אברכי הישיבה אותו כלל שחל על המגוייסיים לצה"ל, כי הם אינם בגדר לא-מגוייסיים, אלא הם בגדר מגוייסיים ששירותם נדחה. אם זה כך, אני מבקש שיביאו לנו נתונים, כי אחרת יש הפליה לא רק בינם ובין המגוייסיים הלא-דתיים והמגוייסיים הדתיים, אלא יש הפליה בינם ובין חלמידי ישיבות-ההסדר. זה דבר אחד.

דבר שני - אני רוצה לשאול את חברי הכנסת: אנו מרבים לדבר על הצורך לתת בחברה שלנו גמול לחיילים המשוחררים בצורות שונות ובדברים משמעותיים, ושיכון זה אחד הדברים המשמעותיים. אם אנו הולכים ומקזזים את ההיבט הזה ואומרים: כמו החיילים המשוחררים יקבלו גם אלה, וכמו החיילים המשוחררים יקבלו גם אלה, יש כאלה שאינם חיילים משוחררים לבגלל סיבות בריאות וגורלם שלא שפר עליהם לא גוייסו, במה יגרע חלקם? העדפה שאנו נותנים לחיילים המשוחררים בתחום זה, זה דבר שאנו חייבים לשמור עליו.

אני מבין גישתו של הרבי מגור - וחבל שאתם חלוקים בענין ואינכם עושים יד אחת - שמחוך הבנת הקושי אומר: נלך לדירות להסכרה.

ד. תיכון:

שומו שמים. אם חבר-הכנסת שפירא יצליח בענין זה, הוא ימיט עליהם

אסון.

י. צבן:

יכול להיות שצריך לחשוב על הקטנת מספר אברכי הישיבות, ואז

פחות אברכי ישיבות יהיו, אבל אלה שיהיו, צריך לדאוג להם שיהיה להם שיכון.

אני רוצה לשאול את חברי-הכנסת יגאל כהן ואריאל ויינשטיין: יש

מקצועות הנלמדים באוניברסיטאות ובטכניון שהם מאד חיוניים לעתידה של ישראל ולבטחונה, והם מחייבים על-פי דעת הפרופסורים יצירת תנאים לסטודנטים שיוכלו להפוך לימודיהם לאומנותם, שיוכלו להקדיש את כל זמנם ללימודיהם. למה סטודנטים כאלה אינם מקבלים את כל הסיוע שמקבלים היום אברכי הישיבות?

היו"ר א. שפירא:

מה הם לא מקבלים?

י. צבן:

הם אינם מקבלים הבטחת-הכנסה, כי חוק הבטחת-הכנסה קובע, שאם אדם לומד הוא אינו מקבל הבטחת הכנסה, ורק הסדר פוליטי שנעשה בין אחד מטרי האוצר ובין אחד מחבריך, הביא לכך שיהיה שוני לגבי ארכי הישיבות.

אני מציע שלא נלחץ על שינוי, אלא נבקש ממשרד הבינוי והשיכון שיציג לפנינו את הקריטריונים. יכול להיות שיש מקום לשינוי, אבל אינני בטוח שבכיוון הזה.

ד. דנינו:

אדוני היושב ראש, אני לא אבוא ואומר שאני תמה, אני אינני תמה, אני יודע שקיים הפרט בגובה המטכנתאות שמקבלים תלמידי הישיבות. אני חושב שענין המטכנתאות הוא ענין אנושי-חברתי ממדרגה ראשונה. יש היום פער לא כל-כך קטן בין תלמידי הישיבות ובין יוצאי צבא, וצריך להקטין אותו, אבל פער חייב להשאר. צריך לתת אפשרות לבחורי הישיבות שרוצים להתחתן ולהקים בית בישראל לעשות זאת. כאשר בא יורד נותנים לו פי 2 ופי 3. לעומת זאת בחור ישיבה, שאינו יכול לרדת מהארץ, והוא לא ירד מהארץ, כי יש על כך איסור מההלכה, נותנים לו פחות.

אני חושב שהוועדה צריכה להזעזע מדבר אחר, - ישיבת קריית-ארבע נסגרה ולא לומדים תורה בגלל חוב של 200,000 דולר. אני מוכן לשאת בהפרט בגובה המטכנתאות שמקבלים בחורי הישיבות לעומת משוחררי צה"ל ובלבד שיטיבה זו חיפחה.

ע. סולודר:

אני מוכרחה לומר, שכל שאני שומעת יותר את הנימוקים, אני פחות משתכנעת. תלמידי הישיבות אינם המגזר היחיד שאין להם שיכון. אני חושבת שהעובדה שאיננו יכולים לתת דיור ועבודה למי שמילאו כל חובתם למדינת ישראל, היא אטר צריכה לזעזע אותנו. עם כל הכבוד לתלמידי הישיבות, שמקבלים מסכורת - - -

ד. דנינו:

בקריית-ארבע לא מקבלים מסכורת.

ע. סולודר:

הם מקבלים לכלכלת משפחתם - הלוואי על כל עם ישראל. אינני יודעת מדוע צריך הנה להסוות בין תלמידי הישיבות ובין ערבים. עדיין לא לכל אזרחי ישראל יש דירות. שמענו שכל תלמידי הישיבות מתגייסים בסופו של דבר. אבל לא מזמן שמענו נחון אחר, שהולך וגדל מספר תלמידי הישיבות שאינם משרתים בצה"ל, וראש לכולם האברך דרעי, מנכ"ל משרד הפנים.

אפשר לתת לתלמידי הישיבות דירות בשכירות. צריך לדאוג למגזר זה בד בבד עם הדאגה למגזרים אחרים. אבל אני רואה בעדיפות יותר גבוהה את משוחררי צה"ל. אם יש מגזר שמקופח, הרי הוא קודם-כל המגזר של משוחררי צה"ל.

ח. רמון:

50% מכל שנחון אינם מתגייסים לצה"ל.

ד. דנינו:

כולל השירות הלאומי?

ח. רמון:

כולל השירות הלאומי. הוא נחשב לשירות צבאי.

אם שנחון הוא 100, 50 הולכים לצה"ל ו-50 - לא. כל תיקון בענין זה לא יעמוד בשום מבחן, אם לא כל ה-50 שאינם הולכים לצה"ל יקבלו. אם יתנו לבחורי הישיבות ולא יתנו לאחרים שאינם הולכים לצה"ל, זה לא יעמוד בבג"ץ.

ד. חיכון:

ומה על קי"ץ?

ח. רמון:

קי"ץ זו דוקא דוגמה טובה. כאשר נתנו קי"ץ לבחורי ישיבות, זה לא עמד בבג"ץ, והבג"ץ ביטל את זה. אני רוצה שהענין יהיה ברור, או שכולם יקבלו או שאף אחד לא יקבל, וכבר אינני מדבר על ההיבט התקציבי.

היו"ר א. שפירא:

ולא חשוב אם הוא עובד או לא?

ח. רמון:

גם האחרים לא יעבדו. בכדי לקבל 5000 דולר, לא יעבדו. הייתי יחד עם חברים אחרים - בייחוד עם חבר-הכנסת שילנסקי - בעד חוק חיילים משוחררים.

י. כהן:

יש חוק.

ח. רמון:

על-פי החוק הקיים לא ניתן שום דבר. בחוק הקיים היה רק סעיף אחד משמעותי וגם אותו רצתה הממשלה להטעות - סיוע ללימודים. אני ניהלתי על כך מאבק קשה. כל הענין היה צריך לעלות 8 מליון דולר, ואמרו: המדינה, אין לה כסף. 8 מליון דולר כדי שאנשים ששירתו בצבא שלוש שנים יסיימו בגרות, והמדינה אמרה: אין כסף. ועד היום סעיף זה לא יושם. אחרי מאבק קשה האוצר מוכן להקציב 2 מליון דולר לענין.

עכשו באים ואומרים: ליישם את החוק של חיילים משוחררים אין כסף, אבל לאנשים שאינם משרתים בצבא, שממיתים את עצמם באהלה של תורה, לא ממיתים את עצמם באהלה סיריים - ואת מי שממית את עצמו באהלה סיריים - קוברים - - -

היו"ר א. שפירא:

זו עלילה שאברכים אינם משרתים בצה"ל.

ח. רמון:

כל אברך שילך לשלוש שנים לצבא, אני חיים רמון החילוני מוכן לחת לו חוספת למשכנתא. מכיוון שאנו רוצים לעודד אברכים ללכת לצבא, שיקבלו חוספת למשכנתא, אבל אחרי ששירתו שלוש שנים.

י. צבן:

על כל שנה יקבלו שליט.

ח. רמון:

מי שלא משרת בצבא - לא יקבל. מי ששירת בצבא - יקבל.

ע. עלי:

כמו ערבי?

ח. רמון:

ערבי, אם הוא משרת בצה"ל הוא מקבל. ההבחנה היא על-פי קריטריון אחד - השירות בצה"ל.

אני אומר שזו בושה וחרפה. בשבוע שעבר הביא חבר-הכנסת אוריאל לין חוק לעידוד יורדים, ועכשו אנו עומדים לאשר חוק לעידוד ההשתמטות מהצבא, ואינני יודע לאן נגיע, כאשר אין כסף לאפשר לשוחררי צה"ל לסיים בגרות.

ש. בן-שלמה:

כבוד היושב ראש, חברים נכבדים, משרד הבינוי והשיכון תפקידו לפתור את בעיות הדיור במדינה. יושב פה אמנון אטורי ממשרד הבינוי והשיכון, שאפשר לקרוא לו "הכתל המערבי של הזוגות הצעירים", והוא יודע מה הקטנים של הזוג הצעיר שבתוכנו. הבעיה של הזוגות הצעירים, שהורים אינם יכולים לעזור להם וכל מה שהם מקבלים זו הלוואה ממשרד הבינוי והשיכון והלוואות שהם לוקחים בעצמם. רבים המקרים שרוכשים דירה, וכעבור מספר שנים אינם יכולים לעמוד בתשלומי ההלוואות, ומוכרים את הדירה ונשארים ללא קורת-גג.

ע. סולודר:

שיטכרו דירה.

ח. רמון:

זה קורה גם אצל משוחררי צה"ל שמקבלים מסכנתאות. גם אצלם יש סרגדיות. אם יש כסף מיותר, אתן להם ולא לאלה שלא שירתו בצבא.

ש. בן-שלמה:

אם זה היה הקיטריון, שהשירות בצבא מקנה את הזכות, היית צודק. אבל שר הבינוי והשיכון אומר, שזה ניתן ליוצאי צבא מפני שבמשך שלוש שנים החייל אינו עובד. הוא הדין בחור ישיבה, גם הוא אינו עובד. תפטור אותם לגמרי מהשירות הצבאי - - -

ח. רמון:

הם פטורים.

ש. בן-שלמה:

לא, הם אינם פטורים, הם רק מקבלים דחייה. וכיוון שהם מקבלים דחייה, הם אינם יכולים לעבוד, ואינם יכולים להשתכר אף פרוטה.

על כן אינני רואה שום סיבה להפלות בני ישיבות. בסך הכל הם בונים את הארץ. בסך הכל הם מביאים ילדים. כל בחור ישיבה יש לו 7-8 ילדים.

היו"ר א. שפירא:

אני רוצה שאתם תדעו, שזו עלילת דם, שבחורי הישיבות שלומדים בישיבות הקדושות - ולא לומדים שם חוץ מתורה ולא כלום - אינם הולכים לצבא. תסחכלו עלי, אני הלכתי לצבא.

ח. רמון:

מגיעה לך מסכנתא.

היו"ר א. שפירא:

אני יכול להראות לכם הרבה יהודים שלמדו בישיבות הקדושות והגיעו

בצבא לדרגת סגני אלופים ואלופים משנה. אני פונה בבקשה לשר הבטחון לערוך הפגנה של כל בחורי הישיבות ששירתו ומשרתים בצבא. זו עלילה שתלמידי הישיבות הקדושות אינם משרתים בצבא. רק מי שאוכל טרף ומחלל טבח, שירת בצבא? זו השפלות הכי גדולה להעליל שיהודים אלה לא הולכים לצבא.

שמעתי שיש סטטיסטיקה, שמביין כל הילדים והסטודנטים הבאים ללמוד בישראל לא נשאר אחוז אחד בארץ, כולם חוזרים. ואילו בחורי ישיבות הבאים ללמוד תורה בארץ, 70% מהם נשארים בארץ.

ד"ר גולדמן, הציוני, נפטר בגיל 92 בגרמניה. בואו נראה מי מהציונים עלה לארץ.

ח. רמון:

עדיין רוב החילונים עלו. אתם הייתם נגד התנועה הציונית ונגד הקמת המדינה.

היו"ר א. שפירא:

חסלח לי, משה שרת היה נגד הקמת המדינה.

ח. רמון:

עד היום אתם נגד המדינה.

היו"ר א. שפירא:

אני עוד לא דברתי אף פעם נגד בני המיעוטים. יש בתורה "ואהבת את הגר". אבל אני בכל זאת חושב, שיש הבדל בין בחור שיושב ולומד תורה יום ולילה, ואותם אנשים שתורתם אומנותם בקושי יש להם למחיה, הם מקבלים מהמדינה 40 דולר לחודש. אברך-כולל מקבל 50 דולר.

כאשר האדמו"ר מגור, שאני מייצג אותו, מדבר בעד דירות להשכרה, הוא אומר כל הזמן שהוא בעד דירות להשכרה בעיקר בגלל יוצאי הצבא, שבאים הביתה ואין להם אפשר להסתדר בדירה.

רבותי, כמה זמן נמשיך לחיות במדינה שעושים הבדל בין יהודי ליהודי? אדם שהתחתן ולומד תורה, אחרי שיש לו 6 ילדים והוא חי ב-2.5 חדרים, יוסיפו לו למשכנתא?

ג. גדות:

למה לא? יש אפשרות של הרחבת דירה.

היו"ר א. שפירא:

מיעוטי היכולת מקבלים ניקוד שונה לצורך המשכנתא. אנחנו לא באנו לבקש בשביל אברכי הישיבות, שחיים על לחם ומים, את הזכות שיש למיעוטי יכולת. אבל שלא יקבלו מה שמקבל זוג צעיר רק מפני שהם לומדים תורה, במדינת היהודים? מישהו יכול היה להאמין בכך?

מי שתורתו אומנותו פטור מחפילה אומרת הגמרא, כי העוסק במצווה פטור מחפילה.

י. צבן:

שכר מצווה - מצווה, אז לא. צריך משכנתא.

היו"ר א. שפירא:

אתה לוקח בחורים אלה שהם חברת הביטוח של מדינת ישראל, הם לא יאכלו סמים, ולא יהיו מרגלים ולא ימכרו את המדינה - - -

ח. רמון:

והם לא יעסקו בשוק השחור.

היו"ר א. שפירא:

אלה שעוסקים בשוק השחור אינם לומדים תורה.

ח. רמון:

האברכים של ישיבת "תולדות אהרן" הם המנהלים את השוק השחור במאה-
 טערים. מי שלוקח סמים הוא לא בצבא. האברכים יכולים לשבת בישיבה וללמוד
 רק מפני שחיילים נהרגים בגבולות.

היו"ר א. שפירא:

אתה רוצה שאראה לך מנהיגים בארץ שלא הלכו לצבא?

ח. רמון:

אני רוצה - - -

ג. גדות:

אדוני היושב ראש, אני יוצא, כדי לא לריב אתך. יש לי אח שבנו נפל.
 כאשר אני שומע את דבריך, אני מזדעזע. (עוזב את חדר הוועדה).

היו"ר א. שפירא:

זה החינוך.

ח. רמון:

החינוך הזה מביא חיילים לצה"ל.

היו"ר א. שפירא:

אם זה מרגיז אותך מה שאני אומר - - -

ח. רמון:

זו בושה איך שאחה מדבר על צה"ל.

היו"ר א. שפירא:

על צה"ל לא אמרתי, על החינוך.

ח. רמון:

החינוך מביא חיילים. מניין באים החיילים? מי מגן עליך? אלה שיושבים
 בגבולות, החיילים שיושבים בגבולות.

היו"ר א. שפירא:

מי שלא נראה לו מה שאני אומר, יש לו בעייה.

ע. סולודר:

לכולנו יש בעייה.

קריאה:

אתה מדבר על צה"ל - - -

היו"ר א. שפירא:

לא אמרתי על צה"ל.

הקצרנית חקרא מהפרוטוקול מה אמרתי.

(הקצרנית קוראת מהסטנוגרמה:

"היו"ר א. שפירא:

" אתה לוקח בחורים אלה שהם חברת הביטוח של מדינת ישראל, הם לא

יאכלו סמים ולא יהיו מרגלים ולא ימכרו את המדינה - - -

ח. רמון:

והם לא יעסקו בשוק השחור.

היו"ר א. שפירא:

אלה שעוסקים בשוק השחור אינם לומדים תורה.

ח. רמון:

האברכים של ישיבת "חולדות אהרן" הם המנהלים את השוק השחור במאה-
שעים.

מי שלוקח סמים הוא לא בצבא. האברכים יכולים לטבת בישיבה רק
מפני שחיילים נהרגים בגבולות".

היו"ר א. שפירא:

אני הופעתי במוצאי-שבת במפעל שמייצר מחשבים. היו שם 250 מהנדסים.
היתה לי הרצאה והיו שאלות ותשובות. לקחתי אתי את בן-דודי אורניצקי, ושמענו
שם דברים שלא האמנתי שהם יכולים להיות.

קמה אשה מכובדת ואמרה: מה אפשר לעשות כדי להפסיק את השינאה בין
יהודים דתיים וחילוניים? שאלתי: מה כואב לך? היא אמרה: אני חונכתי בבית
מסורתי, יום אחד באה בתי ואומרת:

"דרוס כל דוס, השמד כל חרד".

אלה החרוזים שמלמדים את ילדי ישראל.

י. כהן:

זה עצוב מאד.

היו"ר א. שפירא:

זה עצוב מאד. אני מכיר את כולכם. עם כל הצעקות, בכל זאת יושבים פה יהודים. אני הייתי רוצה לקחת את חבר-הכנסת חיים רמון לישיבה שלומדים בה רק תורה כדי שיראה מה קורה שם. אולי בכל זאת יש הבדל בין מראה עינים למשמע אזנים.

אני כבר אינני יודע מה לחשוב. אם חס וחלילה נחזור לימי דב יוסף ולא יהיה אוכל, יגידו שלא מגיע להם אוכל.

ח. רמון:

לפי דיני ישראל, כאשר יש מחסור באוכל, נותנים קודם לחיילים. כך גם לגבי דברים אחרים.

היו"ר א. שפירא:

במגבית היהודית בעולם, כאשר אומרים "יזכור", כולם נותנים כסף למגבית. ועכשו גם בסוכנות מחילים לעשות הבדל בין יהודים חילוניים ויהודים דתיים. אתם רוצים לסגור את המדינה בפני יהודים אלה, שלא יעלו לארץ?

ח. רמון:

לא, איננו רוצים לסגור בפניהם את המדינה, אבל אנו רוצים שידעו, שיהודי שיבוא לארץ ולא ישרת בצבא, יקבל פחות. יהודי בחוץ-לארץ שרוצה לבוא לישראל, ולא ירצה לשרת בצבא, יקבל מהמדינה פחות.

היו"ר א. שפירא:

רייכמן, יהודי דתי, תורם לבונדס ולמגבית.

ח. רמון:

צריך להגיד לרייכמן, שבמדינת ישראל אלה שמשרתים בצבא, מקבלים יותר מאלה שלא משרתים.

ד. תיכון:

אני מציע שרייכמן יקנה את בנק טפחות ויתן מסכנתאות גדולות יותר לאברכי הישיבות.

היו"ר א. שפירא:

אני מבקש להסיר את הבושה הזאת ולתת לבחור ישיבה שתורתו אומנותו אותה מסכנתא שמקבל יוצא צבא.

ועתה נשמע את נציג משרד הבינוי והשיכון, מר אשורי.

מר אשורי:

ראשית, רציתי לתקן כמה דברים. בנושא של עולים ויורדים חוזרים - העולים מקבלים סיוע מוגדל באשר הם עולים. אין בודקים אצלם שידת צבאי. איננו מצפים מעולה חדש - - -

ד. דנינו:

כמה מקבלים העולים?

מר אשורי:

משפחת עולים מקבלת 60,000 שקל. זוגות מעורבים - 40,000 שקל, לפי גודל המשפחה.

מאיך יורדים חוזרים אינם נהנים מסיוע מיוחד ממשרד הבינוי והשיכון.
 הם נבחנו כמו כל ישראלי שיושב פה. נכון להיום אין העדפה ליורדים חוזרים.
 באשר לנושא של העדפה גיאוגרפית, יש העדפה בגובה המסכנתא בירושלים,
 יש העדפה בגובה המסכנתא באזורי הפיתוח, יש העדפה בגובה המסכנתא ביהודה
 ושומרון. כמובן שההעדפה הגיאוגרפית מביאה בחשבון את הנושא הדמוגרפי. הגליל
 עומד בעדיפות ראשונה מבחינה גיאוגרפית ודמוגרפית.

הניקוד המקנה זכאות למסכנתא מורכב בעיקר מגודל משפחת-המוצא.
 אנו בוחנים כמה אחים ואחיות יש לבני הזוג הצעיר.

מ. בר-און:

הכנסת ההורים אין בודקים?

מר אשורי:

לא. בודקים מספר האחים והאחיות, גודל המשפחה שלו ומשך זמן הנישואין.

ח. רמון:

וההכנסה של הזוג-הצעיר?

מר אשורי:

לא נבדקת. בדקנו מכל הזויות את הקריטריונים והגענו למסקנה שלא
 צריך לבדוק את ההכנסה, כי הקריטריונים האחרים מספקים, והבדיקה היא נטל
 ביורוקרטי.

מ. בר-און:

זה לטובת הדתיים שיש להם הרבה ילדים.

מר אשורי:

אם אנו בודקים את הניקוד של תלמידי הישיבות, הם זוכים כמעט באופן
 אוטומטי בשנה השניה לניקוד גבוה. המבחן האמתי הוא, אם האיש קונה דירה.
 בשנה הראשונה קשה להגיע ל-1400 נקודות. בשנה השניה, בני המשפחות הגדולות
 ואלה שיש להם ילדים באופן אוטומטי יש להם 1400 נקודות.

המאפיין את תלמידי הישיבות כקבוצה הוא משפחות גדולות וילדים

אחרי שנה שנתיים למשפחה עצמה. כך שהם מקבלים את הניקוד הגבוה. הניקוד
 הגבוה של 1400 נקודות ויותר מקנה את הזכאות, מעבר למסכנתא מוגדלת, גם
 להשתתפות בשכר דירה. כל זוג צעיר שצבר 1400 נקודות יכול לקבל השתתפות
 בשכר דירה, וההשתתפות נעה מ-75 דולר. מי שהכנסתו נמוכה, זה בהחלט עוזר
 לו.

באשר לנושא שהועלה כאן, הוא הוצג בצורה לא נכונה, ולפחות אינה
 משקף את הקביעה של משרד הבינוי והשיכון באשר להבחנה. ההבחנה איננה בין
 מי ששירת בצה"ל ובין תלמידי הישיבות. ההבחנה חדה וברורה והיא נוגעת
 לכל המגזרים - בין מי ששירת בצה"ל ובין מי שלא שירת בצה"ל, וזה נעשה
 על רקע של שני גורמים: האחד - העתירה של בן מיעוטים מרמלה, שהתאונן
 על קיפוח והפליה בין יהודים וערבים. משרד הבינוי והשיכון, הפרקליטות
 והיועץ המשפטי לממשלה, לא היו מוכנים ומסוגלים להגן על העמדה של הבחנה
 בין יהודים ובין בני המיעוטים, ולכן הגיעו להבחנה של הסירות הצבאי לגבי
 גובה הסיוע לחסרי דירה.

קריאה:

בן מיעוטים באותם תנאים כמו תלמיד ישיבה, מקבל אותם תנאים?

מר אשורי:

גם תלמיד באוניברסיטה שלא שירת בצה"ל אינו מקבל כמו מי ששירת
 בצה"ל.

הכלל הזה חל רק על חסרי דירה, זוגות צעירים ויחידים. הוא לא חל על בעלי דירה במצוקה. מי שגר שש נפשות בשני חדרים, זכאי לסיוע בלי הבחנה אם הוא שירת בצה"ל או לא. למצוקת דיור אנו נוחנים חשובה בלי שום הבחנה.

מעבר לאותה עתירה שבגינה נקבעה ההבחנה לפי השירות בצבא, בא חוק החיילים המשוחררים, שאינני בקיא בו, אבל עד כמה שאני יודע מהדיונים שנחקיימו, החלק שבא לידי ביטוי זה החלק של השיכון ואנו מבחינים בין מי ששירת בצה"ל ובין מי שלא שירת בצה"ל.

הנושא האחדון הוא הנושא התקציבי. הזכרתי את העתירה לבג"ץ. צריך להיות ברור לחברי ועדת הכספים, שלא נוכל לקיים את ההחבנה בין תלמידי ישיבות ובין בני מיעוטים, והמשמעות היא שנצטרך לבצע הגדלה של הסיוע למגזר גדול מאד. ומשמעות הדבר היא כניסה של אוכלוסיה רחבה לתוך מסגרת הסיוע, ואם איננו מגדילים את התקציב, זה אומר שאנו צריכים להקטין למגזרים אחרים.

ח. רמון:

להקטין את הסיוע ליוצאי צבא בגלל בני הישיבות?

מר אשורי:

להקטין את הסיוע לכל מי שמקבלים סיוע.

י. כהן:

אפשר לעשות מה שעשינו לגבי הביטוח הלאומי. בחוק הביטוח הלאומי אמרנו, שמי שלומדים ואינם עובדים ודוחים את הגיוס שלהם, מגיע להם.

ח. רמון:

יורידו מאחרים כדי לתת לבני הישיבות?

י. כהן:

כל עוד תורתם אומנותם והם לומדים ואינם עובדים ודוחים להם את הגיוס.

ח. רמון:

מי ששירת בצבא שלוש שנים, יתנו לו פחות כדי לתת לבני הישיבות?

י. כהן:

זה מימי בן-גוריון ומפא"י. קבלנו את זה ממפא"י, ובצדק.

ג. גדות:

אני לא הייתי נכנס לשיחה אלמלי הדברים התפתחו כפי שהתפתחו. ולא חשוב אם הקצרנית כתבה את הדברים או לא כתבה, או כתבה במדוייק. הבעיה היא רוח הדברים והאווירה שנסתרה בחדר הזה. לפעמים האווירה לא פחות חמורה מהדברים, והיו קונוטציות כלפי צה"ל על כל גווניו.

שתי מלים אישיות: אני מאד מעריך את לומדי התורה. אני חושב שבחחומים שאני אחראי להם גם נותן לזה ביטוי, כי אני חושב ייצריך לסייע לכל אדם שלומד במדינת ישראל, החל מגיל הגן וגמור באוניברסיטה, ולימוד תורה לא פחות חשוב מלימוד באוניברסיטה, אבל מה שהייתי מבקש הוא להתייחס בכבוד גם לאחרים.

דבר שני, הלכתי אחרי ארונו של סמל בסיירת צנחנים. היו אתי שני חברי הכנסת, שכך, חבר-הכנסת ארידור וחבר-הכנסת דן תיכון. באותה הלוויה

היחה השמנא והסלתא של מדינת ישראל. לא היו שם הרבה חובשי קפוטות וטריימל. אבל היחה השמנא והסלתא של המדינה, שבלעדיה אין מדינה, לא יכולה להיות מדינה. וכל מה שאני רוצה להגיד הוא, שאם רוצים להלל ולשבח חבורה אחת של אנשים, לא צריך להמעיט בערכה של החבורה האחרת שעדיין ערכה במעשי היום-יום פי 77 גדול יותר.

לכן, לאור מה שקרה בחדר הזה היום - וכבוד היושב ראש הוא ידיד אישי שלי, ואני מתפלא לאן הדרדרה השיחה - אני בצורה המתורבת ביותר מבקש ממך להסיר את הנושא מסדר-היום של הוועדה.

היו"ר א. שפירא:

אני דברתי על החינוך ואני אמרתי בגאווה שאני יוצא צבא ברוך השם, ואמרתי שמעלילים עלילות דם שבחורי ישיבה לא הולכים לצבא. הצבא הוא כבוד לכל המדינה, כולל כל לומדי התורה.

אני דברתי על החינוך, כי אני קראתי מה שאמרה הגב' אורה נמיר על השימוש בסמים בבתי הספר. הנה, קטע מהעתון גבו דבריה של הגב' אורה נמיר.

ע. עלי:

מה שאמרה חברת-הכנסת אורה נמיר, זו עלילה.

ח. רמון:

אתה מקבל כל מה שאומרת חברת-הכנסת אורה נמיר?

היו"ר א. שפירא:

היא היחה יושבת ראש ועדת החינוך והתרבות.

ח. רמון:

זה מדאורייתא? אתה תקבל כל מה שתאמר חברת-הכנסת נמיר?

היו"ר א. שפירא:

חבר-הכנסת גדות דיבר אלי כחבר. ואני אומר לכם: פה אין ספק שכולנו יודעים ומעריכים ומוקירים כל אותם חיילים שעושים עבודת קודש ושומרים על הבית, רק זה פוגע כאשר אומרים שבחורי הישיבה לא הולכים לצבא. זה דבר שפוגע מאד באותם אנשים. אני אראה לכם אנשים שלמדו תורה ושירתו בצה"ל. ואני יכול להראות לכם שבמלחמת העצמאות ב-1948 הלכו בחורי ישיבת חברון ביזמתם למלחמה.

כל מה שאני אמרתי הוא, שכאשר אדם לומד תורה והוא בגיל 18 ותלמידי הישיבות מתחננים צעירים, יתנו לו משכנתא כמו ליוצא צבא, כי הוא לא פטור מהשירות הצבאי, השירות שלו נדחה. אם הייתם מציעים דבר כזה: נותנים לו משכנתא כמו לכולם, כי שירותו הצבאי נדחה, ואם אחרי איכס שנים לא ילך לצבא - יחזיר - - -

י. צבן:

ומי יהיה ערב?

ח. רמון:

הצעה טובה מאד. רק מה, יש הרבה מאד גבירים עשירים, כל אחד מהם יהיה ערב לבן ישיבה כזה. אתם תתנו ערבות, ואם הוא לא ילך לצבא, יחזירו את הכסף, כי אף אחד לא יוציא אותו מהדירה.

י. צבן:

לזרוק אותו, לרחוב עם ילדים קטנים?

ח. רמון:

כל גביר יהיה ערב - - -

היו"ר א. שפירא:

יש לך מסכנתא על הדירה, מה אחה צריך גבירים?

ח. רמון:

איך צורך ברבים. יש 10,000 תלמידי ישיבה, - 10,000 גבירים יתנו ערבות.

היו"ר א. שפירא:

הצעתי הצעה וכבר יש הצעה שאני אתן ערבות.

ח. רמון:

אתה תיתן רק ערבות אחת.

היו"ר א. שפירא:

היות וזו הצעה לסדר היום, ואיך לי הצעה מנוסחת להצבעה - - -

ח. רמון:

יש הצעה של חבר-הכנסת גדות להסיר את ההצעה מסדר-היום.

היו"ר א. שפירא:

היושב ראש לא קיבל את ההצעה, זו זכותו.

ח. רמון:

אתה לא מעמיד את ההצעה להצבעה?

היו"ר א. שפירא:

לא, כי יש עוד הצעה, ואני רוצה להביא להצבעה שתי ההצעות.

אנו דוחים את המסך הדיון וההצבעה.

אני מוכרח לומר שאני יוצא שבור מישיבה כזאת. אבי כאשר הגיע

לארץ השתתף על הארץ וניסק את אדמת ארץ האבות ועלה לירושלים. לבוא למדינת ישראל ולשמוע יהודים מדברים כך נגד תלמידי תורה, תלמידי ישיבות. אם זו היתה כוונת הציונות, יש לנו בעייה גדולה, כי אתם לא שומעים את עצמכם.

אם לא רציתי להביא את הנושא להצבעה היום, זה לא מפני החשש שהוא יפול בהצבעה, אלא באיזה רוב הוא יפול. וכאשר שמעתי יהודי עם כיפה אומר שבכל זאת צריך להיות הבדל בין תלמידי ישיבות ובין יוצאי צה"ל - - -

ד. דנינו:

אדוני היושב ראש, אל תמסוך אותי בלשוני.

(אחרי-כך - השקעות המדינה בחברה הכלכלית לירושלים בע"מ - מא)

השקעות המדינה בחברה הכלכלית לירושלים בע"מ - (לפי סעיף 10 לחוק החברות הממשלתיות)
(מכתבו של שר האוצר מיום י"ז בסיון החשמ"ו - 24.6.86)

הינו"ר א. שפירא:

אנו עוברים לנושא הבא בסדר-היום:
השקעות המדינה בחברה הכלכלית לירושלים בע"מ - (לפי סעיף 10 לחוק החברות הממשלתיות)
דברי הסבר יביא מר אורן.

ז. אורן:

בתקציב המדינה לשנים 1985/86 ו-1986/87 מופיעות הקצבות לחברה הכלכלית לירושלים לצורך השקעות בהקמת מבני תעשייה. בתקציב לשנת 1985/85 מופיע הסכום 1,863,000 ש"ח ובתקציב לשנת 1986/87 - 1,863,000 ש"ח.
תקציבים אלה אושרו. אנו מבקשים מהוועדה לאשר השקעה לפי סעיף 10 לחוק החברות הממשלתיות האומר: "לא תשקיע חברה ממשלתית אלא באישור ועדת הכספים". התקציב אושר על-ידי הוועדה. אנו רוצים אישור נוסף לפי חוק החברות הממשלתיות.

י. ארידור:

למה אתם צריכים אישור נוסף אם אשרנו את תקציב המדינה?

ז. אורן:

לפי חוות דעת משפטית, אישור תקציב המדינה אינו מספיק. יש צורך באישור הוועדה לפי חוק החברות הממשלתיות.

י. ארידור:

כתוב בחוק שלא ישקיעו בחברה ממשלתית אלא באישור ועדת הכספים, בסדר וצריך לבצע את זה. אבל אם כתוב בחוק התקציב, שמעבירים הקצבה להשקעה לחברה ממשלתית ספציפית, וועדת הכספים אישרה את זה כחלק מחוק התקציב, ולא הייתה הסתייגות, והאישור היה פה-אחד, ואחר-כך מליאת הכנסת אישרה את התקציב, מדוע דרוש אישור נוסף של ועדת הכספים? נכון שאפשר להגיד, שועדת הכספים אישרה את זה בין 100 דברים, אבל לא נאמר בחוק, שזה צריך להיות אישור ספציפי.

מדוע אני מעיר הערה זו? אינני רוצה שנגלע מערכו של חוק התקציב.

ד. תיכון:

מדובר על הגדלת הון המניות?

ז. אורן:

אנו מבקשים לאשר השקעה זו לפי סעיף 10 לחוק החברות הממשלתיות, שבו נאמר: לא תשקיע הממשלה בחברה ממשלתית, אלא לפי אישור הוועדה. נשאלה שאלה, האם הכוונה להשקעה בהון מניות או גם השקעה אחרת. לפי חוות דעת של היועץ המשפטי של האוצר, לא רק השקעה בהון מניות, אלא גם השקעה לטווח ארוך, מחייבת אישור הוועדה.

אנו מבקשים אישור הוועדה להשקעת הסכומים שאושרו בתקציבי המדינה - 1,863,000 בתקציב לשנת 1985/85 ו-1,863,000 - בחברה הכלכלית לירושלים בע"מ להשקעה במבני תעשייה, כאשר חלק בהון מניות וחלק באגרות חוב נושאות ריבית של 12% והפרעון החל מסנת 1997.

ד. תיכון:

אגרות החוב צמודות?

ז. אורז:

כן. הריבית השנתית 12%. זה לגבי שנת 1985/86. החנאים לגבי 1986/87 טרם נקבעו. החנאים יהיו לפי שייקבעו על-ידי החשב הכללי.

היו"ר א. שפירא:

מהו סכום ההשקעה?

ז. אורז:

3,3 מליון ש"ח לשנתיים.

מ. בר-און:

אני אינני בעד גישתו של חבר-הכנסת ארידור.

י. ארידור:

אני רק שאלתי שאלה, לא הבעתי גישה.

מ. בר-און:

אני מזהיר מפני השאלה של חבר-הכנסת ארידור. עדיפה הגישה של הגנה על הוועדה. בתקציב אחת אינך רואה את זה. יש פה פנים לכאן ולכאן, ואני בעד הפנים של הגנה על הוועדה, שתדע איך הדברים מתבצעים.

לגופו של דבר, אני בעד איטור ההשקעה. החברה הכלכלית לירושלים עושה דברים חשובים, היא הקימה כמה מפעלי תעשייה מוצלחים מאד.

ג. שפס:

אני רוצה לשאול את מנכ"ל החברה, שאני מחייב את פעולותיה בירושלים, מה מדיניות דמי השכירות למבנים לעומת מקומות אחרים בארץ. נאמר לי על-ידי מספר יזמים שנמצאים באזור ירושלים, שדמי השכירות שהיזמים צריכים לשלם במבני התעשייה של החברה הכלכלית לירושלים גבוהים מאלה של חברות אחרות, וזה מונע את פיתוחה של ירושלים. היות וכולנו רוצים בפיתוחה של ירושלים, אני רוצה לדעת פרטים מסויים בענין.

א. ויינשטיין:

יש מספר בעיות לגבי החברה הכלכלית לירושלים. בעייה אחת - גובה דמי השכירות. יש הרבה מאד תלונות, אינני יודע אם מוצדקות, על גובה דמי השכירות. אני מקבל טלפונים ביום ובלילה על דמי השכירות הגבוהים מדי. אינני יודע אם זה נכון או לא. היות ואנו דנים בנושא, אני מציע שיבואו אנשי החברה הכלכלית לירושלים למליאת ועדת הכספיה או לאחת מועדות המשנה שלה וימסרו פרטים על דמי השכירות.

אני הייתי רוצה לטמוע את המשתמשים במבני התעשייה שמקימה החברה הכלכלית לירושלים, בעלי המלאכה והתעשיינים.

אני מבקש לשאול את נציג האוצר: איך החברה הוכל להחזיר כסף שהיא מקבלת בריבית של 12% כאשר תמורת הנכסים, בניכוי הוצאות, אין היא מקבלת 12%? חברה זו יש לה הוצאות. מדיניות דמי ההשכרה אינה ברורה לי. אחרי שנדע מהי מדיניות דמי ההשכרה, נבחן את שאלת הריבית.

א. שלום:

במקומות רבים בארץ הקימו מבני תעשייה, והם עומדים ריקים. אינני יודע מה המצב באזור ירושלים. האם קיימים מבנים ריקים בירושלים שאי אפשר לאכלסם ובכל זאת הולכים להטקיע במבני תעשייה חדשים?

ס. אלחנני:

מה שלא ברור, זה ענין החקציב לשנת 1985/86. החמיציב לשנת 1985/86 נגמר לפני חצי שנה. מה זה בא לומר? לסווג מחדש את ההוצאה? זו הוצאה שכבר נעשתה.

שאלה שניה - איך מחליטים בין השקעה בהון מניות ובין השקעה באגרות חוב? למה פרופורציה זו ולא אחרת?

שאלה שלישית, אני מבינה שהחברה הכלכלית לירושלים נותנת לממשלה אגרת חוב חמורת מזומנים. האם החברה הכלכלית לירושלים הוציאה חשקין ועברה את כל הפרוצדורה? צריך להבהיר את הדברים. אם אתם רוצים להוציא כסף ב-1986/87 זה צריך להיות באישור ועדת הכספים. אישור זה חלוקת ההשקעה, חנאי ההחזר והריבית.

לגבי 1986 אתם אומרים שלא נקבע חזרים מזומנים.

ד. תיכון:

אדוני היושב ראש, אתה מקבל את הצעת חבר-הכנסת ויינשטיין?

היו"ר א. שפירא:

אנו נשמע את מנכ"ל החברה הכלכלית לירושלים לגבי גובה דמי השכירות. חבר-הכנסת ויינשטיין אמר, שיש חלונות של שוכרי המבנים שדמי השכירות גבוהים מדי.

על השאלות של סמדר אלחנני ישיב מר אורן.

ד. תיכון:

נציג ועד שוכרי המבנים אמר שיש לו טענות קשות לגבי גובה דמי השכירות.

אני מבין שהבקשה להגדיל את הון המניות של החברה הכלכלית לירושלים מקורה בחוק המיסוי הניאי אינפלציה, שהרי אם לא יגדילו את הון המניות, חברה זו יהיו לה רווחים, כי הון המניות קטן יחסית בהשוואה לנכסים המוגנים שיש לחברה.

אם נוקטים בשיטה זו לגבי החברה הכלכלית לירושלים, נשאלת הטאלה, מה לגבי חברות גדולות אחרות?

באשר לאגרות החוב, אינני יודע אם זו הנפקה פרטית או צבורית,

ואם היא טעונה אישור הרשות לניירות ערך או לא. אבל אינני יכול לקבל משפט אחד בדברי ההסבר לבקשה: "קרן האג"ח תפרע בתשלום אחד ב-1.10.97".

אנו מתבקשים לאשר השקעה שחלק ממנה ימומן באגרות חוב. אנחנו רוצים לדעת מה הכללים שחלים על אגרות החוב, ושלא יאמרו לנו במשפט אחד, שקרן אגרות החוב תפרע בתשלום אחד ב-1.10.97.

אם אני מבין נכון, מדובר בהשקעה של 1,347,200 ש"ח במפעלים

מאושרים ו-515,000 ש"ח במפעלים לא מאושרים. מה שמטריד אותי זה לא ענין המפעלים המאושרים. להפך, אני בעד מפעלים מאושרים. אבל אני רוצה לדעת מה

ההפרש בין דמי השכירות במפעלים מאושרים ובין דמי השכירות במפעלים לא מאושרים

החברה הכלכלית לירושלים מפתחת בין השאר אזור מסחרי שהוא הטוב

מסוגו בירושלים, וזה אזור התעסיה בתלפיות. האזור המסחרי הטוב ביותר עבר מאזור בן-יהודה ויפו לתלפיות. אנו רוצים לעודד הקמת מבני תעסיה, אנו רוצים לעודד הקמת מבני מלאכה, אבל איננו רוצים לעודד הקמת אזורים מסחריים במימון ממלכתי.

מ. בר-און:

מדוע לא?

ג. שפט:

לפיתוח אזורים מסחריים ילך ההון הפרטי בלי הממשלה.

ד. תיכון:

ההון הפרטי ילך ברצון.

א. ויינשטיין:

אזור תלפיות, למרות שהוא אזור תעשייתי, אפשר לבנות בו גם משרדים וגם מסחר.

ד. תיכון:

החברה הזאת בונה באותו אזור גם משרדים והיא משכירה משרדים אלה גם למדינה. ואני לתומי חשבתי שחפקידה של החברה - שאני מכיר אותה היטב, כי הייתי מספר שנים אחראי עליה - לפתח מפעלי תעשייה. אינני מוכן לקבל שהחברה תעסוק במסחר ובהקמת משרדים. אם הכסף היה מיועד אך ורק להקמת מפעלים מאושרים, הייתי מקבל זאת. אבל אם הכסף מוצא להקמת משרדים, אינני מוכן לקבל זאת.

אני מצטרף להצעה של חבר-הכנסת ויינשטיין שנקיים דיון יסודי על החברה הכלכלית לירושלים.

ס. אלחנני:

הסכום לשנת 1985/86 הוא נומינלי או מתואם?

היו"ר א. שפירא:

נשמע תשובות מפי מנכ"ל החברה הכלכלית לירושלים, מר שוורץ.

י. שוורץ:

בנושא של מדיניות שכר הדירה החארגן ועד של שני אזורים בלבד, לא ועד כללי של כל האזורים. יש לנו 6 אזורי תעשייה, והחארגן ועד של שני אזורים - אזור מרכז ספיר ואזור תלפיות. אזור תלפיות הוא אזור מסחרי. לועד אין מקום לבוא בטענות. ובאזור מרכז ספיר הם באו בטענה, שאנו יקרים. במרכז ספיר הממוצע של דמי השכירות שלנו הוא 2.5-3 דולר למטר מרובע חדש. כל מרכז ספיר הוא 4 קומות, ובקומה הראשונה משלמים 4 דולר ובקומה העליונה משלמים 2 דולר למטר מרובע. בעקבות הטענות שהושמעו, שביבנה משלמים דולר אחד, לקחנו חברה שעשתה לנו סקר - - -

ד. תיכון:

אפשר לראות את הסקר?

היו"ר א. שפירא:

מה דמי השכירות למעלה ומה דמי השכירות למטה?

י. שוורץ:

בקומה העליונה 2 דולר ובקומה הראשונה 4 דולר למטר מרובע. הסקר מצביע בצורה חד-משמעית שהחברה הכלכלית לירושלים לא גובה דמי שכירות יותר גבוהים מאשר בכל הארץ.

היו"ר א. שפירא:

איזו בנייה זו, אזבסט?

י. שוורץ:

לא, בנייה קטיחה.

היו"ר א. שפירא:

המבנים ממוזגים?

י. שוורץ:

לא.

היו"ר א. שפירא:

כמה עולה הבנייה?

י. שוורץ:

250 דולר מטר-מרובע בלי הקרקע.

היו"ר א. שפירא:

אם אתה לוקח 4 דולר למטר-מרובע, זה 50 דולר לשנה. אתה לוקח 20% שכר דירה.

י. שוורץ:

אנו גובים במרכז סיפר 8% תשואה על ההון ובאזור חלפיות הגענו לפחות מ-10%.

ד. תיכון:

על ההון או על ההשקעה?

י. שוורץ:

אני מדבר על שווי הבנייה ולא על ההשקעה ההסטורית. כאשר שכר הדירה הריאלי הוא 12%-14%, אנחנו עדיין רחוקים מזה. איננו לוקחים 12%-14%. תוצאות הסקר הוכיחו שאנחנו איננו יקרים, בייחוד בהתחשב בכך, שבירושלים הקרקע יקרה.

קריית התעשייה עתירת הידע שאנו מפתחים עכשו בעטרות, שם המחיר נמוך בחצי מאשר בכל תעשייה עתירת ידע אחרת.

היו"ר א. שפירא:

מה דמי השכירות בעטרות?

י. שוורץ:

דולר וחצי למטר-מרובע.

כך שהסקר הוכיח בצורה חד-משמעית שאנחנו איננו יקרים. ומטרד התעשייה והמסחר אומר לי: אתה אל תיחן סובסידיה - - -

היו"ר א. שפירא:

אתם נמצאים תחת הבקורת של מטרד התעשייה והמסחר?

י. שוורץ:

כן.

לשאלתו של חבר-הכנסת אפרים שלום - פרט לאזור מטרד-אדומים, אין לנו שטחים ריקים. לחברה הכלכלית לירושלים אין שטחים ריקים. זה רע שלחברה אין רזרבות, כי כאשר בא מפעל ואומר יהוא רוצה לעלות לירושלים, אני צריך להגיד לו שיחכה שנתיים.

ד. תיכון:

אין לכך רוקבה כי אין קרקע.

י. שוורץ:

לגבי אזור תלפיות, החברה הכלכלית לירושלים יצאה מהאזור, אין לנו קרקעות שם ואנו איננו בונים שם.

ד. תיכון:

אתם משכירים שם?

י. שוורץ:

את הבניינים ייבנו בעבר.

בנושא שכר הדירה, למרות שהמדד עלה בתקופת ההקפאה, הדירקטוריון החליט שלא לעדכן את שכר הדירה.

ס. אלחנני:

שכר הדירה מוקפא.

י. שוורץ:

לא, שכר הדירה אינו מוקפא מינואר, ואנחנו לא העלינו את שכר הדירה.

המדינה אינה נותנת לי כסף לפתח אזור מסחרי, לכן אינני מפתח את אזור תלפיות. אם מדיניות משרד התעשייה והמסחר תהיה לפתח מסוף, אנחנו נפתח.

מ. בר-און:

זה נכון גם לגבי משרדים?

י. שוורץ:

היה מבנה אחד של משרדים בתלפיות, שהיום משרד העבודה והרווחה יושב בו. מעבר לזה איננו בונים משרדים.

ז. אורן:

לגבי הריבית על אגרת החוב, החברה הכלכלית לירושלים קבלה כל השנים הון מניות והשקיעה, ויש לה כמות גדולה של שכר דירה. אגרת החוב היא על השקעות חדשות. אמנם על השקעות חדשות לא יקחו 12%, אבל יש ביכולתם לילם 12% מסך כל שכר הדירה גם על ההון שהושקע בעבר.

מ. בר-און:

ההלוואות ניתנו לפי סטנדרט קבוע?

ז. אורן:

את החשובה אינני יודע. החשב הכללי קבע את התנאים. בין אם הכספים הם מניות או אגרות חוב, זו השקעה וזה מחייב אישור. החלוקה כמה זה אגרות חוב וכמה מניות נעשית לפי הכי-פלו של החברה, כדי שיהיה לה כי-פלו-פלו שיאפיר לה לעשות את ההשקעות. המספרים אינם בידי, אבל אלה השיקולים הקובעים איזה חלק יהיה מניות ואיזה חלק אגרת חוב.

ס. אלחנני:

לא אמרת באיזה מחירים. זה סכום שהוצא לפני שנה וחצי מהתקציב.

י. שוורץ:

אלה כספים שקבלנו, אבל עכשו צריך לעשות את זה פורמלית הון מניות, ובעיקר צורך חוק לעידוד השקעות הון ולא החוק למיסוי בתנאי אינפלציה.

היו"ר א. שפירא:

אין כל קשר בין בקשתו של חבר-הכנסת ויינשטיין שנשמע את ועדי הדיירים וגין אישור הבקשה. אני מקווה שמנכ"ל החברה הכלכלית לירושלים ונציגי רשות החברות הממשלתיות, אם נזמין אותם, הם יבואו ללא קשר עם ההצבעה על הבקשה עכשו ויכבדו את ועדת הכספים כוועדת כספים.

אנחנו צריכים לדעת, שהחברה הכלכלית לירושלים שמסכירה מבני תעשייה, צריכה לקבל אישור ממשרד התעשייה והמסחר. אני מתאר לי שדמי השכירות הם תחת הבקורת של משרד התעשייה והמסחר.

ד. תיכון:

זה בחברת מבני תעשייה, לא בחברה הכלכלית לירושלים.

א. ויינשטיין:

אדוני היושב ראש, אנחנו יושבים כאן ירושלמים, ואנחנו יודעים שיש בעייה לגבי החברה הכלכלית לירושלים, ואנחנו צריכים לדון בה. אני מבקש לדחות את ההצבעה.

מ. בר-און:

יש נזק בדחייה לשבוע-שבועיים.

היו"ר - א. שפירא:

אני אמרתי שאטב אתם - - -

ד. תיכון:

לא, הם יופיעו לפני מליאת הוועדה.

א. ויינשטיין:

זו בעייה צבורית ואנו מבקשים לדון בה במליאת הוועדה.

ג. שפט:

אני מציע שנעביר את הנושא לוועדת משנה.

היו"ר א. שפירא:

אני מעביר את הנושא לוועדת המשנה לטוק ההון בראשותו של חבר-הכנסת דן תיכון. הוועדה תדון בנושא ותביא המלצותיה למליאת הוועדה בעוד שבועיים.

ד. תיכון:

אני חוזר על בקשתי לקבל את הסקר עליו דיבר מנכ"ל החברה הכלכלית לירושלים.

קביעת אזורים לענין התוספת לחוק לעידוד השקעות הון, החסי"ט-1958

(מכתבו של א. בן-עזרא ממשרד התעשייה והמסחר מיום כ"ז בסיון התשמ"ו - 27.6.86)

היו"ר א. שפירא:

אנו עוברים לנושא הבא בסדר-היום: קביעת אזורים לענין התוספת לחוק לעידוד השקעות הון, החסי"ט-1958. שרי האוצר והתעשייה והמסחר מציעים כי בקביעת האזורים לענין התוספת לחוק ובסעיף 1(ב), אחרי פסקה (2) יבוא: 1א תחום העיר שפרעם.

קביעה זו תחול על תכניות מאושרות של מפעלים שהבקשות לאישורן הוגשו או אושרו לאחר יום פרסומה ברשומות ולפני שעברו שנתיים מיום פרסומה.

ד. תיכון:

לאחרונה היתה הכרזה על הקמת פרויקט חדש בשותפות של בתי-הזיקוק והתעשייה הפטרוכימית, והם מבקשים לקבל מעמד של אזור פיתוח א'. המרחק בין שפרעם ובין המקום בו יקום הפרויקט. החדש הוא 10 ק"מ ואולי אף פחות.

אני מבקש שהממשלה תביא בחשבון שאנו מאשרים לשפרעם איזור פיתוח ב' שעה שהיא דחחה פנייה של בעלי הפרויקט החדש.

היו"ר א. שפירא:

אני מציע לאשר את הבקשה לגבי שפרעם.

ה צ ב ה

נתקבלה ההצעה כי בקביעת האזורים לענין החוספת לחוק לעידוד השקעות הון, החסי"ט-1958, ובסעיף 1(ב) אחרי פסקה (2) יבוא: וא. תחום העיר שפרעם

קביעה זו תחול על תכניות מאושרות של מפעלים שהבקשות לאישורן הוגשו או אושרו לאחר יום פרסומה ברשומות ולפני שעברו שנתיים מיום פרסומה.

קביעת גידולים - תחליפי יבוא, בהתאם לסעיף 1(1) לחוק לעידוד השקעות הון בחקלאות - תיקון החלטת ועדת הכספים מיום 22.5.86

(מכתבו של מ. לגין ממשרד החקלאות וט. פינטו ממשרד האוצר מיום ט' בסיון התשמ"ו-16.6.86)

היו"ר א. שפירא:

בהחלטת הוועדה בענין קביעת גידולים - תחליפי יבוא, בהתאם לסעיף 1(1) לחוק לעידוד השקעות הון בחקלאות נפלה טעות - לא נמחקו המלים "ומוצרי לוואי" בסעיף 3 בטר בקר במרעה ובסעיף 4 בטר צאן במרעה. משרד האוצר ומשרד החקלאות מבקשים לחקן טעות זו.

א. דמביץ:

היחה הסתייגות של חבר-הכנסת יגאל כהן בנושא, והוא הסיר את

הסתייגותו.

אני מעמיד להצבעה את ההצעה, כי בהחלטת הוועדה שנתקבלה ביום י"ג באייר התשמ"ו (22.5.86) בענין קביעת גידולים - תחליפי יבוא, בהתאם לסעיף 1(1) לחוק לעידוד השקעות הון בחקלאות, בסעיפים 3 ו-4 יימחקו המלים "ומוצרי לוואי".

ה צ ב ה

נתקבלה ההצעה כי בהחלטת הוועדה שנתקבלה ביום י"ג באייר התשמ"ו (22.5.86) בענין קביעת גידולים - תחליפי יבוא בהתאם לסעיף 1(1) לחוק לעידוד השקעות הון בחקלאות, בסעיפים 3 ו-4 יימחקו המלים "ומוצרי לוואי"

פדיון מוקדם של מלווה מרצון - החברה לכבלים וחוטי חשמל (ע.נ.17.55 ש"ל חזש.ע.נ. 340,000 שקל חדש)

(מכתבו של שר האוצר מיום י"ז בסיון התשמ"ו-24.6.86)

היו"ר א. שפירא:

אנו עוברים לנושא הבא בסדר-היום:

פדיון מוקדם של מלווה מרצון - החברה לכבלים וחוטי חשמל. שר האוצר מבקש לאשר לחברה לכבלים וחוטי חשמל פרעון מוקדם של מלווה מרצון. בסעיף 2 לדברי ההסבר לבקשה נאמר ש"לחברה נגרמו הפסדים בסנת 1985 בסך של כ-4 מליון דולר המהווים כ-15% ממחזור המכירות באותה שנה. למפעל הוצאות מימון גבוהות שהן כ-19% מהמחזור".

אני מציע לאשר בקשתו זו של שר האוצר.

ה צ ב ע ה

פרעון מוקדם של מלווה מרצון - החברה לכבלים וחוטי חשמל א ו ש ר

הודעה על הקמת ועדת משנה לנושא מצב התעשייה והמלונאות

היו"ר א. שפירא:

אני רוצה להודיע לוועדה, שאני מקים ועדת משנה לנושא מצב התעשייה והמלונאות. ויש בדעתי להזמין את שר האוצר ושר התעשייה והמסחר, את רוב המעסיקים הגדולים - "כור", כלל, התעשייה האווירית, תדיראן, לדיון במצב התעשייה, כי התעשייה הולכת ומידרדרת מיום ליום. ישבתי עם יושבי ראש הקונצרנים "כור" ו"כלל" ושמעתי על הפסדים איומים. הנה, אתם רואים, החברה לכבלים וחוטי חשמל הפסידה ב-1985 4 מליון דולר.

אני אעמוד בראש הוועדה. מטעם הליכוד יהיו בה שני חברים, מטעם המערך 2 חברים וחבר אחד מהאופוזיציה.

א. ויינשטיין:

כדי ש'לוועדה זו יהיה שרך מבטיחה המשתתפים, תקים ועדה של 8 חברים. מ. בר-און: יהיו שלושה מהליכוד ושלושה מהמערך. היו"ר א. שפירא:

אני פוֹדֵע שהוועדה תהיה מורכבת מ-7 חברים, שלושה מהליכוד, שלושה מהמערך וחבר אחד מהאופוזיציה.

סינויים בתקציב לשנת 1986 - פניות מס' 37 ו-58 של הממונה על התקציבים

היו"ר א. שפירא:

אנו עוברים לנושא הבא:

סינויים בתקציב לשנת 1986. ולראשונה פנייה מס' 37, בה מבקש שר האוצר אישורה של הוועדה כי סכום של 7.110 אלפי שקלים חדשים מסעיף 87 - רזרבה להוצאות פיתוח - יועבר לסעיף 78 תיירות בהתאם לסעיף 12(א) לחוק יסודות התקציב הת"מ"ה-1985.

בדברי ההסבר נאמר, כי "לנוכח המטבר בענף התיירות הוקמה מסגרת לסיוע למלונות בריאים ביסודם, שנקלעו זמנית למצוקה (בדומה לתכנית הסיוע למפעלי תעשייה). הסיוע ינתן בדרך של הלוואות ופריסת חובות. לפי שעה מבוקט תקציב בהיקף השווה ל-4,5 מליון דולר לצורך הפעלת מסגרת זו".

רבותי, היום יש קטסטרופה בענף התיירות, ולכן אני מציע לאשר בקשה זו.

א. ויינשטיין:

מה הקריטריונים לקבלת הסיוע?

א. אבוחצירא:

רק מלון אחד יש לו חוב של 30 מליון דולר.

ח. גבתון:

הוכנה רשימה של קריטריונים. הפנייה היא דרך משרד התיירות, כאשר החברה לפיתוח מפעלי תיירות נוחנת חוות דעת מקצועית, בודקים את הנתונים של המבקש ויש ועדה משותפת של משרדי האוצר והתיירות שמאשרת את הבקשה.

א. ויינשטיין:

הוועדה בראשות איש ה אוצר?

ח. גבתון:

כן.

היו"ר א. שפירא:

אני מביא להצבעה פנייה מס' 37 של הממונה על התקציבים.

ה צ ב ה

סינויים בתקציב לשנת 1986, פנייה מס' 37 של הממונה
על התקציבים א ו ר ה

היו"ר א. שפירא:

הפנייה השנייה של הממונה על התקציבים - פנייה מס' 58 - ענינה
העברה פנימית בין סעיפים בתקציב משרד החקלאות בסך 3.270 אלפי שקלים
חדשים מתכניות שונות בתקציב הפיתוח לעתודה המיועדת לסיוע לישובים חקלאיים.

ח. גבתון: כזכור הוחלט לפני שבוע לאשר סיוע לישובי רמת-הגולן ובקעת הירדן,

בעקבות זאת פנתה תנועת המושבים וביקשה לסייע למושבנים בתחומי הקו הירוק.
מדובר על סיוע מידי ובמקביל תוכן תכנית הבראה. שר האוצר לא הספיק
לחתום על הפנייה לגבי כל הסיוע.

א. שלום:

תיקון לדבריו של מר גבתון. הפנייה לא היתה רק של תנועת המושבים,
אלא של כל התנועות המשוביות שהשתתפו בפגישה - האחד החקלאי, מושבי תנועת
החירות ומושבי הפועל המזרחי.

היו"ר א. שפירא:

אני מביא להצבעה פנייה מס' 58 של הממונה על התקציבים.

ה צ ב ה

סינויים בתקציב לשנת 1986 - פנייה מס' 58 של הממונה
על התקציבים א ו ר ה

חוק ההסדרים לשעת חירום במסך המדינה (תיקון מס' 7) החטמ"ו-1986

היו"ר א. שפירא:

אנו עוברים לנושא הבא:

חוק ההסדרים לשעת חירום במסך המדינה (תיקון מס' 7), החטמ"ו-1986.
רשות הדיבור ליועץ המשפטי לוועדה, מר דמביץ.

א. דמביץ:

יש לי ענין טאולי זה הזמן להביא אותו, ספיקה של ענין חוק ההסדרים
לשעת חירום במסך המדינה (תיקון מס' 7). אני רוצה הנחיית הוועדה
לגבי הנוסח המדויק של הסעיף האחרון שאנו הכנסנו בחוק. כזכור לחברים הייתי
אני זה שאמרתי, שכדי להבטיח שענין התקנות יובא לפני הוועדה, אפשר לקבוע
שתחילתו של החוק כולו, תהיה מיום תחילת התקנות שיתקנו לפי סעיף 16(ג);
כלומר, אוחז תקנות שיכניסו פירוט שיעורי ההיטל. אני כתבתי בסיוטא: "תחילתו
של חוק זה מיום תחילתן של התקנות". ממה אני חושטל שיהיו הסתייגויות במידה
כזאת, שרוב החברים ירצו לכתוב: תחילתו של החוק מיום תחילתו של סעיף 2.
יחד עם זאת ההגינות כלפי הממשלה מחייבת לציין, שהממשלה הציע הצעותיה
לגבי תשלום דמי הביטוח הלאומי מאת המדינה לדרגות הנמוכות בכך, שהוא
יהיה חלק מחבילה אחת עם הסעיף על ההיטל על רכוש. ההבדל הוא רק בזה אם
ייאמר: זה בנוסח הלבן וזה בנוסח הצהוב, כי ברור שאם ייכתב "לפי סעיף 2"
יבוא שר האוצר והוא יצטרך להסתייג, כי הוא יגיד: זה בניגוד למוסכם, הכל
חבילה אחת. השאלה היא של הגינות כלפי הממשלה.

היו"ר א. שפירא:

היינו צריכים להגיש את החוק לקריאה שניה ולקריאה שלישית מתי?

א. דמביץ:

כאשר הוא יהיה מוכן.

היו"ר א. שפירא:

יש חברים שביקשו לחכות עד שיוחקנו התקנות. אני אינני רוצה לעכב את הנושא של הביטוח הלאומי. והוא קטור - - -

א. דמביץ:

הוא קטור מפני שקטרו.

בינתיים עוד לא נמסרו לי ההסתייגויות.

א. קרשנר:

נניח את החוק על שולחן הכנסת ותהיה תוספת הסתייגויות.

היו"ר א. שפירא:

נניח על שולחן הכנסת, ואני אודיע לשר האוצר שיחקיק את התקנות. אבל אם זה יקח זמן, אינני יכול לעצור את ענין הביטוח הלאומי.

א. דמביץ:

השאלה היא, מה אני שם על שולחן הכנסת: "תחילתו של חוק זה", או "תחילתו של סעיף 2"?

היו"ר א. שפירא:

כמו שניסחת.

א. דמביץ:

ניסחתי: "תחילתו של חוק זה".

י. ארידור:

אפשר לכתוב: "תחילתו של חוק זה" ולהניח את החוק על שולחן הכנסת. אם ירצו חברים להגיש הסתייגויות, חוגש תוספת הסתייגויות.

א. דמביץ:

שני היועצים המשפטיים של הוועדה מסכימים.

היו"ר א. שפירא:

אנו מחליטים שהחוק יכנס לחקף עם כניסתו לחוקף של התקנות שיוחקנו על-פיו.

הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 13.00